

Sandrandøje – en mester i kamuflage

På en vandretur i juli / august i klitter eller på stier i lysåbne fyrrebevoksninger flyver en sommerfugl pludselig op. Men efter et par meter sætter den sig igen, klapper vingerne sammen og "forsvinder" for øjnene af dig. Det er antagelig sommerfuglen Sandrandøje, der er en mester i camouflagen.

Hvis du alligevel opdager den hvid- sort- gråligt marmorerede sommerfugl og nærmer dig forsigtigt, løfter den forvingerne en anelse og afslører et truende sort øje på en gul baggrund. Et sådant øje vil i mange tilfælde forskrække eller forvirre en fugl eller et andet dyr, der vil æde sommerfuglen. Desuden er farvekombinationer som sort/gul og sort/rød et advarselssignal i dyreverdenen: *"jeg er farlig / giftig / smager forfærdeligt, så hold jer væk"*. Nogle sommerfugle som fx Blodplet og Monark er vitterlig giftige, mens Sandrandøje bare bluffer.

Kun sjældent lykkes det at se det andet øje på undersiden af forvingerne. Sandrandøje hviler altid med sammenklappede vinger og skjuler derfor også vingernes overside med de 6 øjepletter og gulligt-brune mønstre.

Sandrandøje sidder sin karakteristiske stilling med lukkede vinger, så bagvingerne næsten dækker begge forvinger. På den måde er den næste usynlig i klitterne. På billedet føler dyret sig truet og har netop løftet forvingerne så meget, at det "truende" sorte øje træder frem.

Hannen hos Sandrandøje har et territorium, som han ihærdigt forsvaret mod andre sommerfugle og insekter, dog ikke mod parringsvillige hunner. Efter et kompliceret parringsspil lægger hunnen æg på græs i lav vegetation, hvor bl.a. Hjælme udgør en vigtig foderplante for larven. Larven gennemgår 2-3 larvestadier, hvorefter den overvintrer i græsset. I løbet af foråret tager larven atter føde til sig, og den voksne larve forpupper sig under jorden omkring 1. juni. Den færdigudviklede sommerfugl dukker op 4-5 uger senere.